

CK.0000078766

LI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

PHẠM PHÚ THANG

86 NĂM
THƠ TUYÊN VÀ NHỮNG LỜI BÌNH

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LIÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

PHẠM PHÚ THANG

86 NĂM
THƠ TUYỂN VÀ NHỮNG LỜI BÌNH

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

**ĐỀ ÁN BẢO TỒN, PHÁT HUY GIÁ TRỊ
TÁC PHẨM VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT
CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM**

Cố vấn Ban Chỉ đạo: Nhà thơ Hữu Thịnh
Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

BAN CHỈ ĐẠO

1. Nhà văn Tùng Điền (Trần Quang Điền) *Trưởng ban*
2. Nhà nghiên cứu, TS. Đoàn Thanh Nô *Phó Trưởng ban*
3. TS. Trịnh Thị Thủy *Phó Trưởng ban*
4. Nhạc sĩ Nông Quốc Bình *Ủy viên kiêm Giám đốc*
5. GS.TS. Nguyễn Xuân Kính *Ủy viên*
6. PGS.TS. Lâm Bá Nam *Ủy viên*
7. ThS. Vũ Công Hội *Ủy viên*
8. ThS. Phạm Văn Trường *Ủy viên*
9. ThS. Nguyễn Nguyên *Ủy viên*
10. ThS. Nguyễn Ngọc Bích *Ủy viên*

Giám đốc

Nhạc sĩ Nông Quốc Bình

LỜI GIỚI THIỆU

Uy ban toàn quốc Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam là tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp, thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, mái nhà chung của các Hội Văn học nghệ thuật cả nước. Liên hiệp gồm 74 tổ chức thành viên với trên 45.000 hội viên là văn nghệ sĩ thuộc các Hội Văn học nghệ thuật chuyên ngành Trung ương và các Hội Văn học nghệ thuật tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, trong đó có Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trải qua gần 25 năm hình thành và phát triển, đến nay Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam đã có hơn một nghìn hội viên, trong đó gần 600 hội viên là người dân tộc thiểu số hoạt động tại 34 tổ chức cơ sở và các chi hội, tỉnh thành hội trong cả nước. Trong giai đoạn từ năm 1999 đến nay, được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, đã có hàng nghìn công trình, tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam được sưu tầm, nghiên cứu, biên dịch, sáng tạo.

Bộ sách này là một phần của Đề án “Bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam”, với mục tiêu là thực hiện chính sách dân tộc của Đảng, Nhà nước nhằm bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam; quảng bá di sản văn hóa các dân tộc thiểu số Việt Nam với bạn bè thế giới; góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc và xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, thúc đẩy tiến trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế; bổ sung nguồn tài liệu phục vụ công tác giảng dạy, nghiên cứu, trao đổi, giao lưu và phát triển văn hóa giữa các tộc người, nhân dân trong và ngoài nước, với cộng đồng quốc tế.

Bộ sách là kết quả từ kho tài liệu hàng nghìn công trình, tác phẩm đã được nghiên cứu, sưu tầm, biên dịch, sáng tạo qua nhiều thế hệ tác giả, nghệ nhân, hội viên của Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trong quá trình thực hiện bộ sách, Ban Chi đạo mong nhận được góp ý của quý bạn đọc gần xa.

TM. BAN CHỈ ĐẠO
TRƯỞNG BAN

Nhà văn Tùng Điền
Phó Chủ tịch Thường trực
Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

86 NĂM HAY BẢN SAO CỦA MỘT TÂM HỒN

Phạm Khang

Tôi thật sự xúc động khi đọc tập thơ “86 năm - thơ tuyến” của Phạm Phú Thang. Đây là tập thơ được soạn lại dựa trên các bài đã đăng trên báo Văn nghệ và các tập thơ đã xuất bản của ông. Nhìn lại cả một đời người là một chuyện không mấy dễ dàng... huống chi ông lại đem buộc đời mình vào thơ bằng đúng cái tuổi mà ông hiện có lại là cái chuyện hiếm mấy ai. Phạm Phú Thang buổi trai trẻ làm nghề thầy giáo, sau theo nghề nhiếp ảnh, làm thơ viết báo. Ông cầm tinh con Gà, tuổi Quý Dậu. Cuối đời Phạm Phú Thang làm Phó văn phòng Đại diện Báo Văn nghệ Bắc miền Trung. Người ta còn biết đến ông qua thương hiệu Nhà ảnh Phú Thang - một doanh nghiệp có uy tín trong làng ảnh xứ Thanh.

Tôi phải nói ngay rằng, cứ như khẩu khí và tinh thần của tập thơ mà tác giả gửi tới bạn đọc thì nói không ngoa nó đích thị là bản sao của tâm hồn Phạm Phú Thang

qua dấu ấn sâu đậm của thời gian và lịch sử. Thật đáng quý và trân trọng khi ông can đảm trải lòng mình trên những con chữ của thơ để nói về mình, về đời, về quê hương đất nước, về dân tộc và thời đại cùng những thao thức không yên về lẽ sống, tình yêu, nhân thế. Dù được đến đâu thì thơ ông cũng đã là một minh chứng cho lao động nghệ thuật nghiêm túc, cầu thị và luôn đầy ắp khát vọng để vươn lên trong suốt 86 năm ông có mặt ở đời này.

86 năm như một văn bản không dài không ngắn, ở đó Phạm Phú Thang tập hợp lại bên mình những văn bản thơ đa sắc, đa thanh và sôi động những cảm xúc không quên của một đời làm thơ cay đắng ngọt bùi. Dễ nhận ra trong đó có 3 mảng lớn của nội dung và thể tài: Thơ thời chống Mỹ - Thơ thế sự và Thơ cho mình.

Như một công dân đất Việt, Phạm Phú Thang không thể đứng ngoài cuộc chiến tranh vệ quốc của dân tộc trong những năm chống Mỹ. Ông có nhiều bài viết về chiến tranh nhân dân, lay động, bẽ bộn hiện thực đời sống, đó luôn là những trang thơ giàu sức sống và sáng tạo. Thơ Phạm Phú Thang thời kỳ này rất sắc nét, có thể nói là khá hay và khởi sắc khi ông gửi tới bạn đọc qua các bài thơ đăng báo phản ánh và lay thức tinh thần bất khuất, chịu đựng hy sinh gian khó, anh hùng của quân dân cả nước: *Thù này nuôi mạch đất/ Chuyển vào rễ vào*